

Эхэндэ

Энгийн Россияр Кудтура, республика Арктика уонна муусунтукар Благотройство сыһаан аһымалыктын бэлиэттэрэр үөрүдээд күүрдэн иттиһиһис-истиһиһис эррэдэллэбит!

Бу ирмәктә сәләмәт сәһабәт аралаштырылган, сәһабәт сәһабәтләре тәһабәтләре кәһабәтләре. Ол турдук, РФ Президенти Владимир Путин

[illegible][illegible]

Онон бэлээрлэгдэж байх сэтгүд сэтгүүлчид, дабайныг арилган дээтүүрэн, өсөн түүнд эрдэмтэй байх! Дээтүүрэнчид, түүн бэлээрлэгдэж байх түүрэн, чөлөөн доройлогдсон, дээтүүрэн-сөрөгчид байгаагүй.

Андрей НОГОВИЦЫН, Чуратчы удууһун баһылыгы,
Василий ГУЛЯЕВ, удуус Муһаңарын председатели

Сэргээх дьаһал

СЫЛ ТЭТИМЭ БЭРИЛИННЭ

Олууна, у 21 күнүгэр улууспутутар улахан бөлгө тэрээһин буолан ааста. Ол курдук, Чүйрэпэ улуутугар Култуура, Арктика уонна Благостройство сылларын аһын сыра-туома ыыгыһынан, үлэ- халыска тэтим бэрдиллэ.

14	Швеция
15	Чешская Респ.
16	Словения
17	Япония
18	Финляндия
19	Соед. Королев.
20	Украина

Бастагы элэсиз Билгү-устройство сылын аһылдыктык чэрчэтирин изилдизестэр баһылыктара баһылыгы сыһаах үлүстэрин быһаанырын хаартыскаан быһы-тыһаалаан, макетынан көрдөрүн, сорохтор аныгы компьютернай мультимедианы туһанан көрсөтүлэр. Кэһи бахсылары бэлэстэр. Киинлэр компьютернай техноло-гиины туһанан изилдизестэри иницие сайдылыгы бы-лаанын 3D пайманын көрдөрдүлэр. Кэһи үлүсэһэлэри

Толгой нэвчилсэх эмнэлэгт мушкетерийн презентацийны тухуулан, нэвчилсэх төвний сайддыгын диаграммаларын, схемаларын көрдөрбүт сэтгүн бусдаа. Хаартыгшын көрдөрүүт олоор дэлгэр толору хаачааллын нэвчилсэх дэс бэлмүтүтүн тарта. Тэд нэвчилсэх бэлмүтүтүн дүшөөн массажлаах кабин, автоматический суулар массажла турар көрүүхх сайлам, саналжа астыа. Чурагчы нэвчилсэх бэлмүтүн бишлэриг түгсүбүт. Ошон байылаа сүлгү алынылсхабыт кирбилизлэа салгыа сайыннарылар Благоустройство сүлгү бишлэригиз олуа табыгастаа. Байыл киин сэлэншлэр улаан үлө бөраа кууүүлэр. Ол былан хаартыгшаларын көрдөрүлүнэ, анал бүктелтирлэан сардыгылаа. Дүүүлүүр сүбэ нэвчилсэх баһытларын истөн, байылгы дэсгэ нэвчилсэхтириг бюджеттарылар төһө үбү үкүтүтүтүн олчулаан, быыстапка матырыялаларын кылта толору бисэн мөстөлөри быһаарда. Ол күрдүк үлүс мөстөлэр Чурагчы сэлэншлэа тарыста. Толгой нэвчилсэх иккин мөстөлөх буюла. Вастаа мөстөлөн Бөлүгүр нэвчилсэх ыла. Вастаагыла улугу баһылаа Андрей Тимофеевич Ноговицын мөтүрүлүх газекоосица туттарда. Ошон Мындагайыла байыл сайын уулдусаларылар күөх газон дэлэччи олоордулара арабидла.

Сданы в печать 2-е стр. кор.

КАВАЛЬКАЛА

Улуу сдһһлһтһ 2014 сһлһлһх үлз бһлһнһлһлр урһлз сһлһлһ уурһл, бу сһлһлһнһл дһлһлһлнл урлук тһрһлһлһлһлһлһл бһлһл. Ол курдук, кһнүс улууслһл сһлһлһлнл, тһтүүлһлнл уоннһ тһлһлр хһлччһлһлһлнл тһрһлһлр хһлһлһлһлһлһлнл тһлһлһлһл, дһлн кһлһлнл кһлһлһлр, сһлһлһл сһлһлһлнл тһлһлр сһлһлһлһл, һлһл сһлһлһлнл кһлһлһлһлнл тһлһлһлнл, кһлн улууслһлр һлһлһллр оһлрдһлһлр "Доржкһлн" ХЭТ, ОДХХ кһлһлнл улууслһлр "Алһлһлһл", "Тһлһлһл" ТХПК, Чурһлһлһлһлр ГЭС курдук тһлһлһлһлр кһлһлһлнлнл бһлһлһлр. Кһлһлһлһлһлнл кһлһлһлһлнлһлр кһлһлһлһлнлнлр "Алһлһл" Кһлһлһлр уоннһ дһлһлһлһлнл кһлһлһлнл, кһлһлһлһлнлр оһлһлһлр тһлһлһлһлнл дһлн тһлһлһлһлнл мһлһлнл, урһлһлһлнл - һлһлһлһлнл. Тһлһлһлһлр бһлһлһлр сһлһл тһлһлһлһлнл бһлр кһлһлһл, олһлр сһлһлһлһлнлнлнлр уолһлһлр кһлһл сһлһлһлһлр кһлһлһлһлһлнлнл кһлһлһлнл.

САЙДАМ САНАА БЫЛААННАРА

Салтың 15-чаастан "Айыгы" кизе уурдайылар икки этегиинан быыстаткалар туран, нэһилэктэриинан куон хуусу биллэриилээнэ. Иккис этээскэ нэһилэктэр кэпсээн, "Саха аманнаах аһа" дигэн быыстаткага олус таһымаахтык кытынылар. Сахалык асыт омукут биэр уратытын инэриэс сымдыарынан, култуурабыт биэр сүктөн чаһынан буоларын илэ көрөн сохтубут, махтандыбыт. Манна хвантан сарлаан, саламаат, хатта буаллар. Бал сыата - арылга сүүрө сымдар анды тул-сардык көтөрүтүлүн, сахалык инэиэс ууруллубут.

нан хаамыг бэлддэг гурдуга, сөрөгөр көстүү үнэртгэн дүгээр, тутуулар бэлдсэрийнхэн көтөн юмворо длоодрототун тарга. Мугудайддэр тын хааиыгбэлдсэбэлдгэр бэлддгэр улхэн хамсаагын танаарыгбэлдсэ Агросклэсгэр макетын аргын улх бэлдсэгийн сарддгэрддэр. Анаглыгын мухтиспединал кымагын тулган, телевизорын кердөрбүтэсэ сүүнэ улхэн үлх бэлдсэбэлдгэр бэлдсэбэлдгэр. Миссинаглыгын үлхгэр ферматын макетын, нолдсэбэлдгэрн индизн сайддгэрн кэартын кердөрн, кэсгэн змэг улхэн сэгсөрбэлдгэр бэлдсэбэлдгэр. Сарлаабг дэлдсэбэлдгэр бэлдсэбэлдгэр эрринг дэлдсэбэлдгэр сүүнх-сүүнх түүлн индизн бэлдсэбэлдгэр сэгсэбэлдгэр.

И.Ф.Барашков, нэбилжиг баһылыг: "Быйыл Култуура сыгылар ситимсэн улууспут дыһалтатта Благотворительны билиэрбитэ саамай соптоох. Киини хаһа таһарылаах, иччата сайдыылаах буолара дакаастаммыт суол. Бейиги нэбилжээс элбэх үлэ быһаанна, өссө да көксүтэ, дүүһүнэ сыдыарбыт син баалача бар. Сайдыыһыт хайа дьон салаллахтаарын чөлүгү билэбит, олох таһама үрдүүхтэх".

Улсуудаагүй үүрэх
управления.

Внимание, Внимание, Внимание!

С 27 февраля по 2 марта в МФСК им. А.И. Софронова пройдут квалификационные соревнования по волейболу среди мужчин. Будут разыграны четыре путевки на право участия в Спортивных играх народов Якутии, которые пройдут летом в Намском улусе. Участвуют более 16 команд. Приходите и болейте за команду Чурапчинского улуса.

БИЛЭРИИЛЭР

Продаю 2-х-тонный автобус-прицеп.
Тел: 8-914-297-07-07.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Учебный центр "Ратник" (г. Якутск) проводит 20 марта 2014г. с 10 до 17 часов, обучение в здании ДЮСШ с Чурапча, с выдачей свидетельства для получения разрешения на приобретение, хранение и хранение огнестрельного оружия. Стоимость обучения 5 тысяч руб. При себе иметь паспорт, фото 3х4-1шт. Контактный тел: 8-914-270-1902.

Ытыктабыллаах тыа хаһаайыстыбатын табаарын огорон таһаарааччылар, сылгыны, ынах сүөһүнү ииттэр республика олохтоохторо!

"Сайсары" ААУО республика таһыттан чэлчэтиллибит, сыаналанан концентрированной эбии аһылыгы (комбикорманы, эбии) аҕалан атыылыыр.

Гранулированной комбикорм - 11 солк/кг;
Эбии - 10 солк/кг.

"Сайсары" ААУО тыа хаһаайыстыбатын табаарын огорон таһаарааччылар 20 тоннаттан үөһэ сайаапкаларынан республика нэһилинньэлээх пуунарлар концентрированной эбии аһылыгы (комбикорманы, эбии) боско тизитэн илдьэр.

Синьилин манньк төлөпүүннөрүнэн билсинг: 8 (41142) 42-86-90, специалист (Попов Инокентий Николаевич) 8 914 270 42 86, факс 8 (41142) 43-30-38. Аллараа Бэстээх базата, Ленин уул., 40, тел. 8 (41143) 47-7-85, 8-914-233-36-11.

Холторо нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооро, үлэ, тыыл бөтөрөөнө.

ОСИПОВА Екатерина Романовна

бу дьыл олунньу 21 күнүгэр олохтон туорабытынан бары аймактарыгар, билэр дьонунан иһитиллэрэбит.

Оҕолоро, күтүөттөрө, кийинтэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Кутурдуннарын тиздэллэр:

- Эрликс Эрнестин аатынан колхуос, соххус ыһыһыксыта, тыыл, үлэ бөтөрөөнө Осипова Екатерина Романовна олохтон туорабытынан орлорутар, сиктэригэр, хос сиктэригэр, бары аймактарыгар, чугас дьонунан Холторо нэһилиэгин дьаһалтата, депутаттара, кырдыгастарын Сэбиэтэ.

- Осипова Екатерина Романовна олохтон туорабытынан уолутар, Холторо ветеринарнай участкаһын билсиригэр Николай Николаевич Осиповна, кэни дьыа кэргэннэр ветеринарнай управлениге коллектива, профкома.

- Осипова Екатерина Романовна олохтон туорабытынан уолутар Николай Николаевич, кийинитигэр Зинаида Дмитриевна Осиповтарга, бары орлорутар, сиктэригэр, аймактарыгар чугас ыаллара.

- Осипова Екатерина Романовна олохтон туорабытынан кылааһынньыктыгар Екатерина Николаевна Степанова, кыһыгар Яночка уонна бары аймактарыгар Катя кылааһынньыктыгар.

- Ийэлэрин курдук саныыр кийилэрэ Осипова Екатерина Романовна олохтон туорабытынан орлорутар, сиктэригэр, хос сиктэригэр Фылатовтар.

- Осипова Екатерина Романовна олохтон туорабытынан уолутар, күтүөттэригэр Петр Николаевичка, кийинитигэр, эдьийдэригэр Светлана Петровна, орлорутар Чурапчыттан Парасковья Посельская дьыа кэргэнэ.

Үөһэ Бүлүүтүн төрүтүгэр Чурапчы нэһилиэгин олохтооро

НИКИФОРОВ Василий Васильевич

Кутурдуннарын тиздэллэр:

- Никифоров Василий Васильевич олохтон туорабытынан кэргэннэр Ирина Степановна, кырдыгастарыгар, күтүөттэр, сиктэригэр "Үөһэ Бүлүү" түмүү.

- Убаастыыр күтүөтүгэр Никифоров Василий Васильевич олохтон туорабытынан кэргэннэр, эдьийдэригэр Ирина Степановна, орлорутар, сиктэригэр, аймактарыгар, Андреевтарга Матвеевтар, Давыдовтар, Чичилинговтар.

ПОЛОЖЕНИЕ выставки-смотр ДШИ "Уран уус түһүлгэтэ" в рамках улусного фестиваля "Салоту уруйдуубут!" к 70-летию Великой Победы и культурной программы республиканского ысыаха Олонхо.

Дата проведения: март, 2014.

Место проведения: по наследиям

Организаторы: МО "Чурапчинский улус (район)", МУ "Чурапчинское улусное управление культуры", ИМЦ, народная студия "Ай".
Информационная поддержка: РИО "Сага олох", филиал НВК "Маарьякчан".

Цели и задачи:

- Пропаганда и популяризация декоративно-прикладного творчества и народных промыслов народа Саха;

- Выставка-смотр проводится в рамках культурной программы республиканского ысыаха Олонхо;

- Стимулирование дальнейшего творческого развития по наследиям мастеров и умельцев Чурапчинского улуса;

- Поощрение участников выставки-смотра (Олонхо ыһыарын түһүлгэтэ).

Основные условия конкурса:

- Каждый участник предоставляет комиссии композиционно выстроенный выставочный материал по виду деятельности мастеров и умельцев своего наслега.

- Каждый участник предоставляет комиссии красиво оформленную информацию о себе (буклет о виде деятельности, награждениях, поощрениях и т.д.).

- Во время выставки может быть организована продажа изделий и сувенирной продукции.

Награждение: по итогам выставки-смотра комиссия определяет лауреат и дипломант по следующим видам ДШИ и выносятся места между наслегам.

1. Национальное шитье народов РС(Я);
2. Керамика и гончарство;
3. Рукотворная игрушка;
4. Резьба по кости и дереву;
5. Изделия из бересты;
6. Плетение из конского волоса;
7. Ювелирное искусство;
8. Кузнечное дело;
9. Художественная вышивка;
10. Каллиграфическое искусство;
11. Изделия из кожи;
12. Лескотная механика.

Участие членов творческих коллективов наслегов по всем направлениям учитывается при подведении итогов соревнования между поселениями. Решение жюри является окончательным и не оспаривается.

Обращаться по адресу: с Чурапча, 18а ул, каб "Ай" студия.

Сотел: 8-962-737-78-85. Исполнитель - ВД Пинятина.

"САГА ОЛОХ" ХАҢЫАТ 2014 СЫЛ БАСТАКЫ АҢАРЫГАР СУРУТТАРЫПТАРГА СҮҮЙҮҮЛЭЭХ ООННУУ ТҮМҮГЭ:

1. 20 тыһыһык сертификат - В. Н. Ксенофонтов. Чурапчы, Д. Диринский аатынан уул., 24.

2. Пляшет - В. В. Григорьева. Чурапчы. Ярославский уул., 24 кв 1.

3. Мультипарка - А. П. Перевалова. Чурапчы. Курапов уул., 2.

4. Улахан харгыһына - П. С. Макаров. Уһун Күөл. Чараг уул., 13.

5. Харгыһыналар: - А. Т. Петрова. Чурапчы. Карл Маркс уул., 10 кв 3.

- А. Е. Макаров. Улахан Күөл.

- Н. В. Верховцев. Чурапчы. Карл Маркс уул., 19 а/я 103.

6. "Чурапчы" сувенир: - У. Г. Софронова. Толоон.

- В. М. Трофимов. Улахан Күөл.

- И. А. Макарова. Чурапчы. Октябрьской уул., 45 а.

7. "Чурапчы ырыата дьизэрэйэр" ырыаныык: - К. Н. Пермяков. Улахан Күөл.

- Н. Н. Филиппов. Чурапчы. Башарин уул., 2.

- А. А. Ермолаева. Чурапчы. Ярославский уул., 38 кв 7.

Сүүйүүлээхтэри ээрдалыбыт, биригистэритин "Сага олох" хаһыат редакциятыттан кэлэн ыларгытылар.

"Сага олох" РИХ.

МАХТАНАБЫТ

Тапталлаах кэргэн, орм, арабыт, аһабыт, бырааныт, убайыт, үлэ бөтөрөөнө, тыа хаһаайыстыбатын сайдыытыгар өр сылларга күүһүн харыстаабытка ситиһиннээхтик үлэһэбит Терюот Федор Николаевич олохтон туорабыт кутурдуннаах, ыарахан күнэригэр күүс-көмө, өйбүл, тирэх буолбут бары аймактарыгар, чугас ыалбытыгар Спиридон Спиридонович Макаровка, күтүөтүгүтүгэр Валентин Дмитриевич Захаровка, убайытыгар Алексей Николаевич Терюотта, быраанытыгар Сергей Иванович Михайловка, чугас табаарыстарыгар, Чурапчы улуунун, Муҕуй нэһилиэгин дьаһалтаныгар, олохтоохторугар, үлэһэн аастыт төрүтүгэр коллективтарыгар ис сүрэхтэн улахан махталбытын тиздэбит.

Амарак санаалаах, үтүө сүрэхтээх күндү дьоммут дьуруобуйа, дьоллоохтук олорун, ситиһиннээхтик үлэлигин.

Кэргэн, аҕата, адыһыа биригэ төрөөбүттөрө, оҕолоро, күтүөттэрэ, кийинтэ, сиэннэрэ.

Кэриэстэбил

ЭДЬИЙБИТ СЫРДЫК КЭРИЭННЭР

Билиги эдьийбит, Российской Федерация уопсай уорактэһинин туйгуна, Болутур нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооро, үлэ бөтөрөөнө

АВЕРИНСКАЯ Варвара Давыдовна күн сириттэн курамымга кулун тутар 16 күнүгэр кэмүү 1 сылын туолар.

Эдьийбит 1936 сыл ыам айын 5 күнүгэр Чурапчы оройуонун Соловьев нэһилиэгин Хахайлар колхуосунан Анастасия Харитоновна уонна Давид Гаврилович Аверинскийдэр дьыа кэргэннэригэр иэссэ орнон төрөөбүт.

Оскуолаты бүтэрэн баран, 1956-59 сс. комсомол райкомун путивкатынан Ленин колхуоска ныйрой уонна борооску көрүүтүгэр "Кырдал", "Нылаа фермаларыгар таһаарылаахтык үлэһэбит.

Идэ ылар баартан 1959 сыллаахха Дьоккуускайдаагы педагогический училище дошкельнай отделениегэр үөрөннөрүбүт. 1961 сыллаахха үөрөһөн бүтэрэн, Сунтаар оройуонунан аналан, Уһун Күөл нэһилиэгэр 3 сыл уһууһаанга илгээччинэн үлэһэбит. Онно Мылдаарайытаагы

уһууһаанга сэлбидиссэбинэн үлэли илгээбүт. Айымылаахтык үлэли сылдьар эдэр кыһы нэһилиэгин дьыа 1966 сыллаахха Сэбиэт депутатынан талбытыра уонна Сэбиэт сэкирэтэринэн аһаабыта.

Эдьийбит Сэбиэт депутатынан 5 төгүл талыллыбыта, 12 сыл Сэбиэт сэкирэтэринэн таһаарылаахтык үлэһэбит.

Варвара Давыдовна бэйэтин туруорсуутунан 1978 с. Мылдаарайы "Ымы" уһууһаанга илгээччинэн кэспүтэ. Уһууһаанга үлэлиир кэмнэр туох баар дууһатын ууран туран үлэһэбит. 1982 сыллаахха уһууһаанга куоталаһыларыгар оройуон үрдүгүн бастаабытыра Эдьийбит Варвара Давыдовна "Бастын илгээччи" буолары ситиститэ. "Ымы" уһууһаан кэлиин да үлэтин көрдөрүүтүн инники көккэрэ сылдьыбыта. Онно кини методист бастыһынан быһаччы кыттабыта. Методиһынан үлэлиир кэмнэргэ илгээччинэн үлэһэрэ туспар, билиилэрэ хангырын туһугар үтүө сыратын биэрбитэ.

Нэһилиэккэ ылытылар бары төрөһүннэртэ көхтөөхтүк кытта-

ра, самодельной юреру биэр актыбынай кыттыылаагы этэ. Туохтан да интэни-толлон турбат, от да охсор, дружба-банан мас да эрбөтөр, онтон хаһаайка быһытынан үчүгэй асчыт, оһуруотчут барда, икстэн-икстэри эрбээбитэ этэ.

Варвара Давыдовна 1990 сылтан эмискэ ыалдан, 3-с группалаах илбэлит буолбута. Бэйэти ыал илбэти буолбатарын да иһин балтын, орлорун көрсөт, үөрөннөрүгэр, олоххо онуларын буолаларыгар күүс-көмө, тирэх буолара.

Билиги эдьийбит барыта 37 сыл общественнай үлэ үөһүгэр сүлдьүбүтэ, 12 сыл Сэбиэт сэкирэтэринэн, 23 сыл илгээччинэн үлэһэн, төрөөбүт нэһилиэккэ сайдарыгар бэйэтин кылаатын киллэрэн барда.

Балта Елена Давыдовна Сидорова, оҕолоро Сидоровтар, Авиномонтар, Егоровтар.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.

Эксперт-секретарь, сурух отдела - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.

Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ.

Корректор - В.Н. ПЕТРОВА.

Верстальщик - Л.К. ПОПОВА.

Бачээтэччилэр - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийн таһаарааччылар: СР Правительство, Чурапчы улуунун "Сага олох" редакционной-издательской холбоһук ахтамнай учреждение, Российской Федерация Раскомжолор СР управленигэр 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацыйаһыт нүмэра - ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСЫТ: 678670, Чурапчы сал., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор - 41-332, отделлар - 41-265, 41-358. E-mail: sagoaloh@mail.ru, сайт: sagoaloh.ru

Бачээкэ сакаас № 26 (10844) Тираж 2150. Хаһыат сыаната: 10 солк.

Сага олох

Автор сурутар материаллар сано редакция позитивтар маһын ол тубайар буолуохта. Сурутар ыһылар кыһалар кыһаларыгар илгээччинэн аһар түс байта суру.